

Wijziging van de nieuwe Wet op de lijkbezorging

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIES VOOR BINNENLANDSE ZAKEN EN DE HOGE COLLEGES VAN STAAT EN VOOR JUSTITIE

Vastgesteld 26 juni 1990

Het voorbereidend onderzoek gaf aanleiding tot het formuleren van de volgende opmerkingen en vragen.

De leden van de C.D.A.-fractie hadden met waardering van dit wetsvoorstel kennis genomen.

Deze leden constateerden dat dit wetsvoorstel bij de mondelinge behandeling in de Tweede Kamer aanleiding heeft gegeven tot uitvoerige beschouwingen over het fenomeen novelle. Bij lezing van de Handelingen vielen deze leden de woorden in van iemand die ooit stelde dat indien in de natuur besloten zou worden tot het invoeren van vegetarisch leven zulks van weinig betekenis zou zijn indien en zolang de carnivoren daaraan geen medewerking zouden geven. Een novelle is in de meeste gevallen niet meer dan een praktisch middel om tot een noodzakelijk gebleken technische aanpassing van een wetsvoorstel te komen en in andere gevallen, nuchter bezien, de reactie van een bewindsman met steun van de Tweede Kamer op de situatie die ontstaat indien de Eerste Kamer in een bepaald onderdeel van een wetsvoorstel aanleiding ziet van haar grondwettelijk recht gebruik te maken dat wetsvoorstel (uiteraard in zijn geheel) te verwerpen. Van dat laatste recht maakt de Eerste Kamer een spaarzaam gebruik, zeker indien men dat afzet tegen het relatief groot aantal wetsvoorstellen afkomstig van de Tweede Kamer waarop (op onderdelen) in meer of mindere mate forse kritiek mogelijk is. Wellicht is het beter dat de discussie in de Tweede Kamer zich concentreert op de gewenste kwaliteitsbewaking van wetgeving.

Bij de behandeling van het wetsvoorstel heeft de bewindsvrouw de bereidheid uitgesproken om aanpassing van de hier aan de orde zijnde regelgeving te bevorderen indien daaraan in de toekomst behoefte zou blijken te bestaan. De bewindsvrouw maakte in dit verband ook melding van de mogelijkheid om een evaluatieonderzoek te laten plaatsvinden na inwerkingtreding van deze nieuwe regelgeving. Elders maakte de minister gewag van de mogelijkheid om op gemeentelijk niveau regelingen te maken ten aanzien van klachtenbehandeling en informatie, alsmede van

¹ Samenstelling:

Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat: Postma (CDA), Pröpper (CDA), Houben-Sipman (CDA), Mastik-Sonneveldt (PvdA), Mw. J. H. B. van der Meer (PvdA), (voorzitter), Tjeenk Willink (PvdA), Van Boven (VVD), Talsma (VVD), Vis (D66), Vogt (Groen Links), Barendregt (SGP), Schuurman (RPF) en Van der Jagt (GPV).

Justitie:

Wagemakers (CDA), (voorzitter), Glasz (CDA), Fleers (CDA), Mastik-Sonneveldt (PvdA), Mw. J. H. B. van der Meer (PvdA), Van Veldhuizen (PvdA), Heijne Makkreel (VVD), Talsma (VVD), Glastra van Loon (D66), De Gaay Fortman (Groen Links), Barendregt (SGP), Schuurman (RPF) en Van der Jagt (GPV).

de wenselijkheid om overleg te plegen met vertegenwoordigers van kerkgenootschappen. De aan het woord zijnde leden hadden met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten de indruk dat het in verband met een en ander nuttig zou zijn indien op niet al te lange termijn een onderzoek zou plaatsvinden naar de feitelijke situatie van en de eventueel daarbij aan de orde zijnde problemen rondom de lijkbezorging in ons land. Met de VNG waren deze leden van mening dat zo'n onderzoek conclusies en aanbevelingen zou kunnen opleveren voor verdere beleidsadvisering aan gemeenten en kerken in verband met het inwerking treden van deze wet en tevens voor aanvulling en aanpassing van de op dit punt bestaande c.q. voorgestelde regelgeving. Achten de bewindslieden zo'n onderzoek wenselijk? Zijn zij bereid daartoe zonedig het initiatief te nemen? Welke bijdragen willen zij zelf aan de uitvoering van zo'n onderzoek leveren?

De leden van de fracties van de P.v.d.A. en Groen Links hadden uit een brief van de VNG van 14 juni j.l. begrepen, dat het onderzoek naar de kwaliteit van doodkisten en andere omhulsels nog moet beginnen. Dit kwam hun onbegrijpelijk voor, gezien de zeer lange tijd dat dit punt al in de belangstelling staat. Kan de minister mededelen, waarom dit onderzoek niet eerder gestart is? En voorts hoe het mogelijk is om in de Uitvoeringsbesluiten Wet op de Lijkbezorging ter zake regels op te nemen, zonder dat iets bekend is over de aan te leggen kwaliteitsmaatstaven?

De leden van de fractie van D66 hadden met belangstelling kennis genomen van dit voorstel tot wetswijziging. Voor deze leden is van belang dat nu tot een eigentijds en passend beleid voor de begraafplaatsen wordt gekomen. Voldoende garanties vonden zij daarvoor vooralsnog niet voorhanden. Evenals de leden van de C.D.A.-fractie vroegen deze leden de bewindslieden concreet of deze bereid zijn op korte termijn een onderzoek in te stellen naar de knelpunten die zich voordoen bij het feitelijke beheer van begraafplaatsen. Dit teneinde te kunnen bezien of het huidige wetsvoorstel voldoende instrumenten bevat om problemen die – mede in relatie tot nieuwe inzichten – de laatste twintig jaar zijn gerezen, op te lossen. Aandachtspunten hierbij zijn naar hun mening de belangen van de nabestaanden en andere betrokkenen bij de begraafplaatsen, de eerbied voor het graf, de gelegenheid tot grafbezoek en de kansen voor het rouwproces.

De geestverwanten van de aan het woord zijnde leden aan de overzijde van het Binnenhof vroegen de bewindslieden bij de behandeling van dit wetsvoorstel om overlegging van de concept-amvb. Aan die wens werd niet voldaan. Deze leden vroegen de bewindslieden inzage te mogen hebben in de tekst met betrekking tot de nadere regels over het bezorgen van lijken en die van de nadere regels over het bezorgen van as.

Tenslotte brachten deze leden nogmaals onder de aandacht van de bewindslieden de onmogelijkheid voor mensen die dat wensen, bijv. (Surinaamse) hindoestanen, om as te laten verstrooien op stromend water, anders dan op volle zee, hetgeen nogal kostbaar is. Dit in verband met het feit dat in de regeling het woord «terrein» staat, in plaats van bijvoorbeeld «gebied». Willen de bewindslieden niet alsnog op enigerlei wijze aan deze wens tegemoet komen?

De voorzitter van de commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat,
Mevrouw J. H. B. van der Meer

De voorzitter van de commissies voor Justitie,
Wagemakers

De griffier van de commissies,
Dijkstra-Liesveld